

ÚSTAV PRO ODBORNÉ ZJIŠŤOVÁNÍ
PŘÍČIN LETECKÝCH NEHOD
Beranových 130
199 01 PRAHA 99

Č.j.: 658/06/ZZ

Výtisk č. 1

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

**o odborném zjišťování příčin Incidentu - snížení rozstupu
v prostoru RVSM mezi vojenským letounem
typu L-159 a pravidelnou linkou MAH541
v prostoru VOR BNO ve FIR LKAA
dne 13. prosince 2006**

Praha
duben 2007

A) Úvod

Název provozovatele: Malev, Hungarian Airlines
Výrobce a model letadla: Canadair, CRJ2
Volací značka: MAH 541
kód SSR: 2264

Název provozovatele: Armáda České republiky (AČR)
Výrobce a model letadla: Aero Vodochody a.s, L-159
Volací značka: 2507
kód SSR: 0051

Název poskytovatele ATS: Řízení letového provozu AČR.
Místo: VOR BNO, FIR Praha (LKAA)
Třída vzdušného prostoru: C, RVSM
Datum: 13. prosince 2006
Čas: 09:58 (všechny časy jsou UTC)

B) Informační přehled

Dne 13. prosince 2006 ÚZPLN obdržel od ŘLP ČR, s.p. oznámení o incidentu (snížení minima stanoveného rozstupu) mezi letadlem typu CRJ2, letecké společnosti Malev, volací značka MAH541 a letadlem typu L-159, AČR, volací značka 2507, v prostoru VOR BNO.

ÚZPLN událost oznámil odpovědnému úřadu AČR, a žádal o sdělení informací k předmětnému incidentu. Odborné zjišťování příčin vedl ÚZPLN v souladu s předpisem L13 a vojenským předpisem Všeob-P-10

Příčinu události zjišťovala komise ÚZPLN ve složení:
Předseda komise: Ing. Radomír Havíř, ÚZPLN
Člen komise: pplk. Ing. Pavel Dobiáš (ŘLP AČR)
plk. Ing. Ivan Skala (IMO)
mjr. Ing. Lumír Hovančík (ŘLP AČR, MACC)
kpt. Ing. Milan Janhuba (KBL, ŘLP AČR)

Závěrečnou zprávu vydal :

ÚSTAV PRO ODBORNÉ ZJIŠŤOVÁNÍ PŘÍČIN LETECKÝCH NEHOD
Beranových 130
199 01 PRAHA 99
dne. 3. dubna 2007

C) Hlavní část zprávy obsahuje:

- 1) Faktické informace
- 2) Rozbory
- 3) Závěry
- 4) Bezpečnostní doporučení
- 5) Přílohy (u výtisku č. 1, uloženém v archivu ÚZPLN)

1. Faktické informace

1.1 Průběh letu

Dne 13. prosince 2006 prováděla posádka letadla, typu CRJ2 volací značka MAH541 kód SSR 2264, let na pravidelné lince z letiště Hamburg (EDDH), do Budapešti (LHBP). Ve FIR Praha byla plánovaná trať letu OMELO FL 310 – UM748 - ODNEM FL 310.

V 09:40:39 se posádka MAH541 přihlásila na sektorovém kmitočtu Oblastního stanoviště řízení letového provozu (NEM EC) Praha, kde oznámila FL 310. Od NEM EC posádka obdržela informaci o radarovém kontaktu.

O 16 sec později v 09:40:55 se na sektorovém kmitočtu vojenského Oblastního stanoviště řízení letového provozu (EC MACC) Praha, přihlásil PIC 2507. Od EC MACC obdržel instrukci k oznámení průletu FL 160. PIC 2507 tuto FL oznámil v 09:41:07. Od EC MACC obdržel informaci o radarovém kontaktu, instrukci stoupat do FL 300 v prostoru TRA65 a dotaz, zda-li je schopen pokračovat v letu vlastní navigací. Po předchozím potvrzení instrukce a dotazu, PIC 2507 oznámil nasazení na plánovanou trať letu v 09:47:06 ve stoupání do FL300. Tuto FL PIC 2507 oznámil v 09:57:22.

V 09:57:28 si vojenský procedurální řídící (PC MACC) Praha ověřil podle zobrazovaného elektronického letového plánu MAH541 u PC ACC dodržení FL310 na bod ODNEM. PC NEM potvrdil, že let bude pokračovat podle FPL na hladině FL310.

V 10:00:28 provedl PC ACC dotaz na PC MACC, zda-li je let 2507 vybaven pro prostor RVSM. PC MACC předal PC ACC informaci, že uvedený let 2507 není pro prostor RVSM vybaven. PC ACC proto PC MACC upozornil na snížení rozstupu.

1.2 Zranění osob

NIL

1.3 Poškození letadla

NIL

1.4 Ostatní škody

NIL

1.5 Informace o osobách

1.5.1 Údaje o personálu ATS

Funkce		EC MACC	PC MACC
Věk		38	24
Délka služby (hodin)	od zahájení směny (včetně přestávek)	3 hod 5 min	3 hod 5 min
	od posledního střídání	58 min	58 min
Praxe (roky)		6,5 roku	6 měsíců
Platnost kvalifikace do:		1.8.07	31.5.07
Zdravotní způsobilost:		schopen	schopen
Poslední udržovací výcvik:		23.10.2006	27.6.2006

1.6 Informace o letadle

1.6.1 Údaje o letadle MAH541

Typ: Canadair, CRJ2
Výrobce: Canadair INC, Canada

1.6.2 Údaje o letadle 2507

Typ: L-159
Výrobce: Aero Vodochody a.s, ČR

1.7 Meteorologická situace

Neměla na vznik incidentu vliv

1.8 Radionavigační a vizuální prostředky

Radionavigační a vizuální prostředky neměly na vznik incidentu vliv.

1.9 Spojovací služba

Obousměrné spojení mezi posádkou MAH541, a letovými provozními službami probíhalo v době incidentu na kmitočtu (NEM EC) Praha 132,890 MHz.

Obousměrné spojení mezi PIC MAH541 a letovými provozními službami probíhalo v době incidentu na kmitočtu (EC MACC) Praha 123,750 MHz.

Spojení bylo oboustranně čitelné.

1.10 Informace o letišti

NIL

1.11 Letové zapisovače a ostatní záznamové prostředky

Rekonstrukce průběhu incidentu byla provedena na základě radarového záznamu E 2000, radiotelefonní a telefonní komunikace vedené mezi posádkami MAH541, 2507 a letovými provozními službami.

1.12 Popis místa vzniku incidentu

Incident se stal ve FIR Praha v prostoru VOR BNO, ve FL 310-300. Jedná se o vzdušný prostor třídy C, kde byly aplikovány v souladu s podmínkami RVSM minima rozstupu 1000 ft/ 5 NM a 2000 ft/ 5NM pro letadla nevybavená pro RVSM.

1.13 Lékařské a patologické nálezy

NIL

1.14 Požár

NIL

1.15 Pátrání a záchrana

NIL

1.16 Testy a výzkum

NIL

1.17 Informace o provozních organizacích

MACC plní úkoly spojené s řízením letového provozu vojenských letadel

a odpovídá za celkovou koordinaci mezi vojenským a civilním letovým provozem ve FIR Praha. Byl aplikován aktivní mód koordinace i pro sektor NEM EC.

1.18 Doplnkové informace

NIL

1.19 Způsoby odborného zjišťování příčin

Při odborném zjišťování příčin incidentu bylo postupováno v souladu s předpisem L 13 a vojenským předpisem Všeob-P-10.

2. Rozbory

Předmětem rozboru byla činnost EC MACC při řízení vojenského letu L-159 v prostoru RVSM.

Při zabezpečování stanoveného výškového rozstupu mezi L-159 a civilním provozem MAH 541 EC MACC včas nerespektoval, že letoun L-159 není vybaven pro let v prostoru RVSM a ponechal vertikální rozstup na snížené hodnotě 1000 ft, přičemž podle předpisu L-4444M, hlava 2, článek 2.2.2. měla hodnota vertikálního rozstupu činit 2000 ft.

3. Závěry

Komise dospěla k následujícím závěrům:

3.1 Incident byl způsoben nesprávným postupem EC MACC a PC MACC, kteří nezabezpečili stanovený vertikální rozstup v prostoru RVSM mezi MAH 541 a vojenským letem 2507.

3.2 Příčiny:

EC MACC při vydání letového povolení ke stoupání do FL300 nevzal v úvahu skutečnost, že letoun L-159 není vybaven pro let v prostoru RVSM.

Dle předpisu L13, dodatek N je závažnost incidentu klasifikována jako: „**Significant incident**“

Podle tohoto předpisu je incident hodnocen jako: „**Separation minima infringement/ Human /Judgement/Separation/Wrong/Violations/Routin**“.

3 Bezpečnostní doporučení

- provedení podrobného rozboru u ŘLP AČR se zaměřením na provoz v prostoru RVSM.

Příloha: Analýza radarového záznamu

